

Bruna

Over het boek

Auteur: Hannelore Bedert

Uitgeverij: De Fontein

Jaar van uitgave: 2020

Disclaimer: Dit boek gaat over verslaving. Verslaving is een gevoelig en moeilijk onderwerp dat heel veel mensen in de omgeving van de verslaafde kan raken. Ik raad je aan om eerst de bijlage *Hoe voer je een gesprek rond verslaving* te lezen.

Over de maker

Hannelore Bedert is een Belgische singer-songwriter, een schrijfster en een columniste. Sinds 2008 heeft ze vier albums uitgebracht, de recentste is *Vanaf nu doe ik alles wat ik wil*, deze kwam uit in 2018. Toen haar man overleed besloot ze om niet meer aan muziek te doen. Sinds 2019 is ze een columnist bij *Libelle*. In 2020 bracht ze haar novelle *Bruna* uit in opdracht van Te Gek!?, naar aanleiding van een campagne (ROEST) over verslaving.

1. VERHAAL

1.1 Cover en titel

De titel van de novelle is Bruna en dat is ook de naam van de tiener die Laure (het hoofdpersonage) uit haar dronken wereld haalt. Bruna is duidelijk een belangrijk personage in het boek.

De cover van het boek is sober. In een sierlijk lettertype staat Bruna op het boek geschreven. De B heeft geen hoofdletter. Boven de titel is een blauwe cirkel. Het blauw gaat langzaam op in wit.

→ Vind je Bruna een goede titel? Hoe zou je het boek nog anders kunnen noemen?

→ Wat denk je dat de blauwe cirkel nog symboliseert?

1.2 Korte inhoud

Laure verliest haar zoon Boris tijdens de geboorte. Dit brengt haar in een roes. Zonder het te beseffen wordt ze verslaafd aan alcohol. Ze trekt zich terug van haar familie en vrienden en probeert dit te verbergen voor haar man en kinderen.

Dan komt ze Bruna tegen. Een tiener die geen blad voor de mond neemt en meteen Laure haar drankprobleem benoemt voor wat het is. De dag die het grootste deel van dit boek inneemt, neemt Bruna Laure mee naar een koffiebar. Daar vertelt Bruna over haar moeder die gestorven is aan de gevolgen van een alcoholverslaving en nadien vertelt ook Laure haar verhaal. Ze daagt haar uit om te stoppen met drinken, en zegt dat Laure 's avonds terug naar de bar moet gaan, zodat Bruna kan zorgen dat ze iets te doen heeft. Laure wil niet onderdoen voor een tiener en thuis slaat ze door, drinkt ze te veel alcohol en vergeet ze haar kinderen van school te halen. Zo vindt Alfredo haar en hij zegt dat ze die avond weg moet gaan, dat hij een avond nodig heeft voor hem alleen. Laure ontmoet Bruna terug en Bruna neemt haar mee naar een club, hoewel Laure nog drinkt, vergeet ze haar zorgen even. Ze kruipt terug in bed bij haar man.

1.3 Personages

Laure: Laure is een moeder van twee meisjes en een zoon Boris, die ze verloor tijdens de bevalling. Hierdoor komt de relatie met man onder zware druk te staan. Laure trekt zich terug van iedereen en begint te drinken.

Bruna: Bruna is 18 jaar. Ze verloor haar moeder aan een drankverslaving toen ze 12 was en ze herkent de signalen meteen bij Laure. Maar Laure kan nog gered worden, zegt ze, en dus confronteert ze haar.

Alfredo: Alfredo is de man van Laure. Met het verlies van zijn kind heeft hij zich meer op de andere kinderen gestort. Hij werkt nog en probeert door te gaan met het leven.

1.4 Genre

Bruna is een novelle die toont wat verslaving kan doen met een persoon, via Bruna en via Laure. Het is een kort verhaal met een duidelijk doel. Hierdoor komt de novelle snel op het onderwerp en zijn er weinig andere verhaallijnen.

→ Vond je het duidelijk dat dit boek in opdracht is geschreven? Kon je meteen merken dat het geschreven is met een bepaalde boodschap in het achterhoofd? Vond je dit storend of niet?

2. VERWERKING

2.1 Hyperbewustzijn

In het boek is Laure heel erg bewust van de mensen rond haar en bang om gezien te worden als vreemd of dronken. Ze wil niet opvallen. P. 18, ze checkt haar adem, probeert zo normaal mogelijk te doen. Bijna niemand keek naar haar, behalve Bruna die wel merkt dat ze dronken is.

→ Denk je dat mensen zo bewust zijn van elkaar? Let jij op wat vreemden om je heen doen?

Opdracht: Hoe goed let je op je groepsgenoten? Welke kleren had je buur gisteren aan? Of de laatste keer dat je hen zag? Ga iedereen in de groep eens af. Wie weet dit nog? Hoe goed let je dan op de mensen rond je heen, en hoe goed letten zij op jou?

→ Hoe komt het dat Bruna dit wel opmerkte? Waarschijnlijk omdat Bruna de symptomen kent en er door wat er gebeurd is met haar moeder meer op gaat letten.

2.2 Verslaving

Het hoofdthema van dit boek is verslaving. Hier moet er dus ook voldoende tijd aan worden besteed.

Pas op, dit is een gevoelig onderwerp, lees de bijlage.

Bruna zegt dat haar moeder heel duidelijk een moment had waarop haar verslaving begon. Laure daarentegen zegt dat dit bij haar niet het geval was. Ze erkent ook pas dat ze verslaafd is door Bruna. Er wordt ook gesproken over de reden voor de verslaving, bij Laure is dit omdat ze haar kind verloor.

→ Rouw is de trigger voor de verslaving van Laure. Moet er altijd een traumatisch moment zijn voor een verslaving?

Nee, soms gebeurt dit ook omdat iemand iets anders wil, of omdat ze eenzaam zijn. Soms drink je gewoon af en toe een glas alcohol en besef je niet dat je er verslaafd aan geraakt zoals bij Laure.

→ Denk je dat Bruna Laure op de goede manier heeft geholpen? (Bv.: ze nam Laure mee naar een club, waar Laure de glazen van anderen gewoon leegdronk) Wat zou Bruna beter gedaan kunnen hebben?

→ Denk je dat Alfredo Laure goed heeft behandeld? (Bv.: haar buitengooien voor de avond) Zou hij iets beter gedaan kunnen hebben? (Bv.: een vriendin of familielid bellen die haar kan ophalen en in het oog kan houden)

→ Hoe kan je hulp vragen bij een verslaving? (Bv.: vrienden en familie, gespecialiseerde hulp) Waar kan je hulp vragen? (Bv. Awel voor jongeren)

→ Als de groep ouder is dan 16 (de leeftijd voor het drinken van lichte alcoholische drank) kan er een gesprek gevoerd worden rond de drinkgewoontes van de jongeren. Waar zij een limiet trekken, wat hun ouders vinden, etc.

→ Waarom is het voor Laure zo moeilijk om zichzelf te helpen? Als psycholoog moet ze 'beter weten'. Waarom kan je gemakkelijker anderen helpen dan jezelf?

2.3 Moederschap

Bruna zegt dat ze geen moeder wil worden (p. 100) Ze wil niet de verantwoordelijkheid om voor kinderen te zorgen. Ze zegt dat die verantwoordelijkheid vaak gedragen wordt door mensen die niet weten waar ze aan beginnen.

→ Denk je dat dit waar is? Zijn veel mensen ouders terwijl ze niet weten hoe ze dit moeten doen?

Kan je wel echt voorbereid zijn op ouderschap en beseffen wat het inhoudt?

→ Denk je dat jouw ouders wisten waar ze aan begonnen? Zijn jouw ouders goede ouders? Wat is een goede ouder? (Dit is een gevoelige vraag waar jongeren misschien niet over willen praten. Zie bijlage indien nodig)

2.4 Dood

Een ander thema in dit boek is dood, Laure verliest haar zoon, Bruna verliest haar moeder.

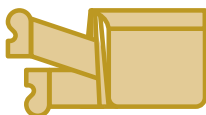
Mijn moeder stierf en schreef daarmee de laatste zin van haar verhaal. Er werd een punt achter gezet.

Een einde, point final. – Bruna, P. 47

Opdracht: filosofisch gesprek: Is dood het einde van jouw verhaal? In Bijlage

Bijlages

- Bijlage 1: Hoe voer je een gesprek rond verslaving
 - Bijlage 2: Filosofisch gesprek: Is dood het einde van jouw verhaal?
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlage 1:

HOE VOER JE EEN GESPREK ROND VERSLAVING

(OOK TOEPASBAAR OP ANDERE MOEILIJKE ONDERWERPEN)

KAVES

- **Kennis en informatie:** zorg dat je beide hebt over het thema
- **Attitudes:** Opvattingen, overtuigingen, meningen, standpunten en visies. Sta open voor verschillende meningen en visies. Hou indien mogelijk je eigen overtuigingen voor jezelf, tenzij je denkt dat het beter is om het te zeggen.
- **Vaardigheden:** communicatievaardigheden, techniek, methode
- **Emoties en ervaringen:** Het is altijd mogelijk dat dit thema erg speelt in de groep. Schrik hier niet voor terug, probeer dit te gebruiken. Emoties en ervaringen zijn toegestaan.
- **Steun:** bronnen, mensen, procedures. Bied bronnen aan voor de leerlingen. Lees je in. Wees bewust over de mogelijkheden om de leerlingen te helpen.

Andere tips

1. Zorg altijd dat je de deelnemers van dit gesprek kent. Vertrouwen is belangrijk.
2. Zorg voor een open sfeer. Vertrouwen tussen de jongeren is nodig om dit gesprek goed te leiden.
3. Als er jongeren niet over dit onderwerp willen praten, voor om het even welke reden, accepteer dit. Zorg dat ze iets anders kunnen doen.
4. Verslavingen komen vaker voor dan je denkt, bij leerlingen in de groep kan dit ook spelen. Verslavingen komen ook in vele vormen, kader dit en toon de verschillende vormen ook aan.
5. Op deze sites is er veel te vinden over verslaving:
 - a. <https://www.tegek.be/psychische-problemen/klachten/verslaving>
 - b. <https://www.cm.be/ziekte-en-behandeling/klachten-en-ziekten/verslaving>
 - c. <https://www.druglijn.be/tips-en-advies/controle-over-je-gebruik/verslaving>
 - d. <https://www.drugsinfo.nl/verslaving/wat-is-verslaving>
 - e. <https://www.psychologiemagazine.nl/thema/verslaving/>
6. Je moet niet alleen het gesprek leiden, zorg ook dat je goed luistert naar de jongeren en hen met elkaar laat praten.
7. Dit zijn serieuze onderwerpen, dit mag ook zo besproken worden, maar hou ook rekening met de leeftijd van de jongeren. Zorg dat het niet te zwaar wordt.
8. Eindig het gesprek op een niet al te donkere noot.
9. Geef altijd hulplijnen mee!

Bijlage 2:

FILOSOFISCH GESPREK:

IS DOOD HET EINDE VAN JOUW VERHAAL?

Pas op, deze vraag kan naar een religieus gesprek leiden, als je dit wilt vermijden moet je dit ofwel meteen zeggen, of het gesprek de andere kant uit leiden.

Maar, je kan ook andere invalshoeken bedenken. Best is dan wel om eerst op te zoeken wat een goede filosofische vraag is. Je kan ook de leerlingen een vraag laten bedenken.

Onderzoeksplan

Dit helpt je om het gesprek te leiden. Loop ze niet gewoon allemaal af. Gebruik ze om het gesprek op gang te brengen, stiltes te vermijden of leerlingen aan te sporen verder door te denken. Dit plan moet niet gevolgd worden.

- Is jouw verhaal ook het verhaal van jouw familie en vrienden?
 - » Kan het einde van jouw verhaal ook gaan over de familie en vrienden die na je dood achterblijven?
 - » Als iemand anders zijn verhaal volgt op het verhaal van jou, is het dan ook niet een deel van jouw verhaal?
- Is je verhaal gedaan als mensen je nog herinneren?
 - » Is herinnerd worden een manier om verder te leven?
 - » Moeten dit meer mensen zijn dan familie en vrienden?

Je kan nog extra vragen bedenken.

Het is niet erg als het gesprek een andere richting uitgaat, zolang het een filosofisch gesprek blijft en jij tevreden bent met wat er besproken wordt